

673-31
การเปรียบเทียบการใช้เวลาในการสอนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนนิสิตวารรณคดีไทย
โดยวิธีสอนแบบลาค่าคอบกับวิธีสอนแบบบรรยาย

นายสมภูมิ บ่ายเที่ยง

007527

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลัก สูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2525

ISBN 974 - 561 - 196 - 4

A COMPARISON OF INSTRUCTIONAL TIME AND LEARNING ACHIEVEMENT IN
"THAI LITERATURE" BETWEEN ANSWER HUNTING METHOD
AND LECTURE METHOD

Mr. Sompoom Baithiang

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements for
the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบการใช้เวลาในการสอนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
วิชาวรรณคดีไทยโดยวิธีสอนแบบเล่าคำตอบกับวิธีสอนแบบบรรยาย
โดย นายสมภูมิ บ่ายเที่ยง
ภาควิชา มัชฌมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์พรรย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมภูมิ บ่ายเที่ยง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ คร. จุประสงค์ นูนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

สุวิมล งาม ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ คร. สุจิต เพียรชอบ)

สายใจ อินทร์พรรย์ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์พรรย์)

พร้อมพรรณ อมพันธ์ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อมพันธ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบการใช้เวลาในการสอนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
วิชาวรรณคดีไทยโดยวิธีสอนแบบล่าคำตอบกับวิธีสอนแบบบรรยาย

ชื่อนิสิต นายสมภูมิ บ่ายเที่ยง

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์พรชัย

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนและการใช้เวลาของครูในการสอนวิชาวรรณคดีไทยด้วยวิธีสอนแบบบรรยายกับ
แบบล่าคำตอบ สมมุติฐานของการวิจัยคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน
ด้วยวิธีทั้งสองนี้จะไม่แตกต่างกัน และเวลาของครูที่ใช้ในการสอนด้วยวิธีล่าคำตอบจะ
น้อยกว่าเวลาที่ใช้ในการสอนด้วยวิธีบรรยายในเนื้อหาอย่างเดียวกัน

ผู้วิจัยได้ทดลองสอนบทเรียนวรรณคดีไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน
5 เรื่อง แก่นักเรียนของโรงเรียนชยันตพิทยาคม อ.เมือง จ.ชยันต 2 ห้อง ซึ่งมี
คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย ท.401 เท่ากัน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง
ผู้วิจัยได้ลงมือสอนด้วยตนเอง กลุ่มทดลองสอนด้วยวิธีล่าคำตอบ และกลุ่มควบคุมสอน
ด้วยวิธีบรรยาย ในระหว่างสอนนั้นได้บันทึกเวลาที่ใช้ในการสอนไว้ด้วย เมื่อจบบทเรียน
แต่ละบทแล้วได้ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนำคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบ
โดยทดสอบอัตราส่วนวิกฤติ ($t - test$) สำหรับเวลาที่ใช้ในการสอนนั้น ได้
เปรียบเทียบโดยคิดเป็นอัตราร้อยละ

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีล่าคำตอบ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีบรรยายเล็กน้อย แต่เมื่อเปรียบเทียบและทดสอบค่า t แล้ว ผลปรากฏว่า คะแนนของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สำหรับด้านเวลาที่ใช้ในการสอนนั้น ครูใช้เวลาสอนในวิธีล่าคำคอบน้อยกว่าในวิธีบรรยายในทุกบทเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เช่นเดียวกัน

Thesis Title A Comparison of Instructional Time and Learning
Achievement in "Thai Literature" between Answer
Hunting Method and Lecture Method.

Name Mr. Sompoom Baithiang

Thesis Advisor Assistant Professor Saijai Indrambarya

Department Secondary Education

Academic Year 1981

ABSTRACT

The purpose of this study was to compare the students' learning achievements and teacher's instructional times resulting from learning the Thai Literature course through the lecture method and the answer hunting method.

The hypothesis of this study were that, first, the students' achievements through the lecture method and the answer hunting method learning would not be different from one another, and the second, the teacher's instructional times in the answer hunting method would be less than in the lecture method by using the same content.

The two groups of students in Matthayom Suksa Four Level at Chainat Pittayakhom school have been assigned in the experimental group and the controlled group by using their average achievement in the Thai 401 course scores. The researcher used the answer hunting method to the experimental group and lecture method to the controlled group and recorded the times which the teacher used in every period. After finishing each lesson, the students in both groups were tested by the same achievement test. The data from the tests then were compared by t (t -test) and the instructional times were compared by percentage.

The result of the study was found that the comparison of the tests after teaching between the experimental group and the controlled group showed that the learning achievement of the answer hunting method and the lecture method had no significant difference at the .01 level which was conformably with the hypothesis. Likewise, the instructional times in the answer hunting method were less than in the lecture method in every lesson which was agreed with the hypothesis too.

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรหม และผู้ช่วยศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ในการวิจัยเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับโครงการลดเวลาการสอน ตลอดจนความช่วยเหลือค่านเอกสารต่างๆ จากอาจารย์สมบูรณ์ บ่ายเที่ยง นุคฉกรร ของ ศูนย์ส่งเสริมสมรรถภาพการสอน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของทุกๆ ท่าน จึงขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูง

ในด้านการทดลองสอน ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนชัยนาท- พิทยาคม คณะครูอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทย และนักเรียนชั้น ม.ศ. 4/1, ม.ศ. 4/2 เป็นอย่างดี รวมทั้งอาจารย์กาญจนา ฟุ้งน้อย อาจารย์ในโรงเรียนชัยนาทพิทยาคมอีก ท่านหนึ่ง ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา จึงขอขอบพระคุณ อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สมภูมิ บ่ายเที่ยง

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
สมมุติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายและหลักการของวิธีสอนแบบบรรยาย	11
ลักษณะของการสอนแบบบรรยาย	13
ข้อดีของการสอนแบบบรรยาย	15
ข้อเสียของการสอนแบบบรรยาย	16

วิธีสอนแบบลาคำตอบ	18
ลักษณะของการเรียนการสอนแบบลาคำตอบ	19
หลักการและวิธีสอนที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบลาคำตอบ	19
ขั้นตอนของการสอนแบบลาคำตอบ	21
ข้อดีของการเรียนการสอนแบบลาคำตอบ	24
การลคเวลาการสอน	25
ประโยชน์ของการลคเวลาการสอน	26
การลคเวลาสอนของครูด้วยวิธีสอนแบบลาคำตอบ	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบลาคำตอบและการลคเวลาการสอน	27
3. วิธีดำเนินการวิจัย	29
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	29
การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	36
5. สรุปผลการวิจัยและขอ เสนอแนะ	42
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	42
สมมุติฐานของการวิจัย	42
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	42
วิธีดำเนินงานวิจัย	42
สรุปผลการวิจัย	43
อภิปรายผล	45

	ฉ หน้า
ปัญหาที่พบในการวิจัย	47
ข้อเสนอแนะ	48
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	53
ก. แบบทดสอบและข้อมูล	53
ข. วิธีคำนวณเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล	82
ค. บันทึกการสอน	90
ง. สมุดงานและแผนเฉลยคำตอบ	132
ประวัติผู้เขียน	217

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. รั'ะคั'บความยากงั'าย อঁำนาจจำ'แนก และรั'ะคั'บความเชื่'อม่'ันของแบบ ทค'สอบวั'คผลสั'มฤ'ทธิที่'ใช้'ในการวิ'จัย	32
2. ค่ำ'คะ'แนนเฉ'ลี่ยและสั'่วนเบี'ียงเบนมา'ตรฐ'านของนั'กเรี'ยนชั'น ม.ศ.4 ซึ่ง'ใช้'เป็น'ตัวอย่ำ'งประ'ชากร'ในการวิ'จัย	33
3. ค่ำ'คะ'แนนเฉ'ลี่ยและสั'่วนเบี'ียงเบนมา'ตรฐ'านของกั'ลุ่ม'คว'บคุมและกั'ลุ่ม' ทค'ลองที่'เรี'ยนบทเรี'ยนเรี'อง ส'วสั'คิ'รภั'คษา	36
4. ค่ำ'คะ'แนนเฉ'ลี่ยและสั'่วนเบี'ียงเบนมา'ตรฐ'านของกั'ลุ่ม'คว'บคุมและกั'ลุ่ม' ทค'ลองที่'เรี'ยนบทเรี'ยนเรี'อง ศี'ลาจั'ารภั'คที่' 1	37
5. ค่ำ'คะ'แนนเฉ'ลี่ยและสั'่วนเบี'ียงเบนมา'ตรฐ'านของกั'ลุ่ม'คว'บคุมและกั'ลุ่ม' ทค'ลองที่'เรี'ยนบทเรี'ยนเรี'อง สุ'ว'รรณ'สาม'ช'า'คก	37
6. ค่ำ'คะ'แนนเฉ'ลี่ยและสั'่วนเบี'ียงเบนมา'ตรฐ'านของกั'ลุ่ม'คว'บคุมและกั'ลุ่ม' ทค'ลองที่'เรี'ยนบทเรี'ยนเรี'อง ป'ระ'เพ'ฉั'การ'เลี'ยง'ลูก	37
7. ค่ำ'คะ'แนนเฉ'ลี่ยและสั'่วนเบี'ียงเบนมา'ตรฐ'านของกั'ลุ่ม'คว'บคุมและกั'ลุ่ม' ทค'ลองที่'เรี'ยนบทเรี'ยนเรี'อง พ'ระ'ราช'พง'ศ'าว'ดาร'ก'ร'ุง'ศ'รี'อ'ยุ'ช'ยา'ท'อน ยุ'ท'หั'ค'ถึ'	38
8. ค่ำ'คะ'แนนเฉ'ลี่ยและสั'่วนเบี'ียงเบนมา'ตรฐ'านของกั'ลุ่ม'คว'บคุมและกั'ลุ่ม' ทค'ลอง ร'วม'จาก'ทุก'บทเรี'ยน	38
9. เว'ล'าที่'คร'ู'ใช้'ในการ'สอน'บทเรี'ยนเรี'อง ส'วสั'คิ'รภั'ค กั'ลุ่ม'คว'บคุม และกั'ลุ่ม'ทค'ลอง	39
10. เว'ล'าที่'คร'ู'ใช้'ในการ'สอน'บทเรี'ยนเรี'อง ศี'ลาจั'ารภั'คที่' 1 กั'ลุ่ม' คว'บคุมและกั'ลุ่ม'ทค'ลอง	39
11. เว'ล'าที่'คร'ู'ใช้'ในการ'สอน'บทเรี'ยนเรี'อง สุ'ว'รรณ'สาม'ช'า'คก กั'ลุ่ม' คว'บคุมและกั'ลุ่ม'ทค'ลอง	39

12.	เวลาที่ครูใช้ในการสอนบทเรียนเรื่อง ประเพณีการเลี้ยงดู แก่กลุ่ม ควบคุมและกลุ่มทดลอง	40
13.	เวลาที่ครูใช้ในการสอนบทเรียนเรื่อง พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี แก่กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	40
14.	เวลาที่ครูใช้ในการสอนรวมแต่ละบทเรียน	40
15.	คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.4/1 โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม ในรายวิชา ท.401	74
16.	คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.4/2 โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม ในรายวิชา ท.401	75
17.	คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในบทเรียนเรื่อง สวัสดิการศึกษ	76
18.	คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในบทเรียนเรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1	77
19.	คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในบทเรียนเรื่อง สุวรรณสามชาดก	78
20.	คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในบทเรียนเรื่อง ประเพณีการเลี้ยงดู	79
21.	คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในบทเรียนเรื่อง พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี	80
22.	คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยรวมทุกบทเรียน	81